

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/94/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119207564
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119207564.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej L. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, XXX XX Q., o zaplatenie 1 562,18 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1 622,01 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 562,18 eura od 26.03.2019 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 23.04.2019 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 1 562,18 eura, úroku 59,12 eura, úrokov z omeškania 0,71 eura, úroku vo výške 10,90 % ročne z nezaplatennej istiny 1 562,18 eura od 26.03.2019 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 1 562,18 eura od 26.03.2019 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 59,12 eura od 26.03.2019 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania.

2. V žalobe tvrdil, že dňa 15.11.2017 uzatvoril so žalovanou úverovú zmluvu č. 459954, na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 1 700 eur. Bonita žalovanej bola overená pred poskytnutím úveru. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bola žalovaná povinná splatiť do 20.11.2025. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, a preto žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 25.03.2019 po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia. Pohľadávka žalobcu voči žalovanej ku dňu predčasného zosplatnenia predstavovala 1 682,01 eura a pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 1 562,18 eura (žalovanej bol na základe zmluvy poskytnutý úver vo výške 1 700 eur a do dňa zosplatnenia uhradila žalovaná na istinu sumu 137,82 eura), z úrokov 59,12 eura, čo predstavuje dohodnutý úrok v zmysle zmluvy, ktorý bola žalovaná povinná splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatnenia, pričom úroková sadzba vo výške 10,90 % ročne vyplýva zo zmluvy, z úrokov z omeškania 0,71 eura - každá omeškaná dlžná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne. Poplatky za upomienky a výzvu na predčasné splatenie úveru v zmysle sadzobníka poplatkov si žalobca neuplatňuje. Žalovaná po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby neuskutočnila žiadnu úhradu.

3. Žalobca ako dôkazy označil: zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 459954, žiadosť o poskytnutie úveru, všeobecné obchodné podmienky, obchodné podmienky pre úvery občanom, sadzobník poplatkov,

opakované upozornenie zo dňa 21.01.2019, výzvu na predčasné splatenie úveru zo dňa 25.03.2019, prehľad splácania - do predčasného zosplatnenia a prehľad splácania - po predčasnom zosplatnení, stav omeškaných splátok na úvere, prepočet zmluvných úrokov, prepočet úrokov z omeškania, credit report, výpis z účtu žalovanej.

4. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila a žiadne prostriedky procesnej obrany nevyužila napriek tomu, že žaloba spolu s prílohami, poučením o procesných právach a povinnostiach a výzvou na vyjadrenie jej boli doručené do vlastných rúk dňa 28.05.2019.

5. Na prejednanie sporu nariadil súd pojednávanie na deň 08.11.2019, ktorého sa strany sporu nezúčastnili. Žalobca svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Žalovaná svoju neúčasť neospravedlnila (predvolanie na pojednávanie mal súd vykázané dňom 11.09.2019 v zmysle § 112 CSP).

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, t.j. zmluvou o spotrebiteľskom úvere, žiadosťou o poskytnutie úveru, všeobecnými obchodnými podmienkami, obchodnými podmienkami pre úvery občanom, sadzovníkom poplatkov, opakovaným upozornením, výzvou na predčasné splatenie úveru, prehľadom splácania - do predčasného zosplatnenia a po predčasnom zosplatnení, prepočtom zmluvných úrokov, prepočtom úrokov z omeškania ako aj ďalším spisovým materiálom a na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav veci:

7. Žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovanou ako dlžníkom dňa 15.11.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 459954, predmetom ktorej bol bezúčelový úver vo výške 1 700 eur. V zmluve boli uvedené tieto údaje - druh úveru: pôžička, typ a výška úrokovej sadzby: fixná do splatnosti 10,90 % p.a., poplatok za poskytnutie úveru 85 eur, termín splatnosti poplatku za poskytnutie úveru: v deň čerpania úveru, najneskôr do 15.12.2017, výška anuitnej splátky: 26,80 eura, termín splatnosti 1. anuitnej splátky: 20.12.2017, počet anuitných splátok: 96, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky: mesačne, v 20. deň kalendárneho mesiaca, splatnosť úveru: 20.11.2025, spôsob splácania úveru: odpísaním z bežného účtu v banke/prikazom na úhradu v prospech inkasného účtu, výška RPMN 13,32 %, pričom RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že úver bol vyčerpaný jednorázovo v plnej výške, že poplatky a úroková sadzba ostanú po celú dobu zmluvného vzťahu nezmenené a vychádzajú z nasledovných parametrov uvedených v tejto zmluve: výška anuitnej splátky, počet splátok, výška poplatku za poskytnutie úveru, priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia zmluvy 12,19 %, celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť 2 657,80 eura, odplata 15,90 %, úrok z omeškania 5 % p.a.

8. Žalovaná vyplnila žiadosť o poskytnutie úveru dňa 15.11.2017, kde uviedla, že žiada o úver vo výške 1 700 eur s dobou splácania 8 rokov k 20. dňu v mesiaci. Uviedla, že je vydatá, počet vyživovaných detí: 3, vzdelanie základné, je zamestnaná od 07.10.2013, profesia: robotník v automobilovom priemysle. Výška jej príjmu uvedená nebola. Na výzvu súdu o dňa 15.08.2019, aby žalobca uviedol ako zisťoval príjem žalovanej a aby uviedol, akým spôsobom vyhodnocoval tzv. credit report, žalobca v podaní zo dňa 27.08.2019 uviedol, že žalobca na posúdenie bonity žalovanej využil tri rôzne zdroje informácií a to: 1. dopyt do SRBI (Spoločný register bankových operácií). Výsledkom tohto dopytu je výstup z úverového registra vo forme listiny credit report - analytic, z ktorého vyplýva, že žalovaná ku dňu podania žiadosti o úver nebola v omeškani so splácaním žiadneho záväzku evidovaného v SRBI a dodržiavala platobnú disciplínu. 2. žiadosť o úver, kde žalovaná vyhlásila, že všetky údaje uviedla pravdivo a úplne a je si vedomá možných majetkovo-právnych ako i trestno-právnych následkov z neuvedenia nepravdivých údajov. 3. Prehľad kreditných a debetných obrátov na bežnom účte žalovanej, nakoľko banka pre žalovanú dlhodobo viedla bežný účet, na základe čoho bola schopná s odbornou starostlivosťou posúdiť jej bonitu. Žalobca zároveň súdu predložil výpis z osobného účtu žalovanej za obdobie posledných 7 mesiacov pred dátumom žiadosti o poskytnutie úveru.

9. Opakovaným upozornením zo dňa 21.01.2019 bola žalovaná vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 56,92 eura najneskôr do 26.01.2019. Zároveň žalobca upozornil žalovanú, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy si uplatní právo vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka a požiada o zaplatenie celej pohľadávky, ktorú špecifikoval.

10. Výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 25.03.2019 žalobca vyzval žalovanú na úhradu celého dlhu vo výške 1 682,01 eura s príslušenstvom na základe rozhodnutia o predčasnej splatnosti úveru z dôvodu neplnenia podmienok úverovej zmluvy napriek upozorneniu.

11. Z prehľadu splácania do predčasného zosplatnenia vyplýva, že žalovaná uhradila sumu 321,60 eura s tým, že suma 183,78 eura bola započítaná na úrok a suma 137,82 eura na istinu. Dosiaľ nesplatená istina predstavuje 1 562,18 eura. Po predčasnom zosplatnení úveru žalovaná neuhradila žiadnu ďalšiu splátku. Z prepočtu zmluvných úrokov vyplýva, že neuhradené úroky k 25.03.2019 predstavujú sumu 59,12 eura. Z prepočtu úrokov z omeškania vyplýva, že ku dňu 25.03.2019 predstavujú úroky z omeškania sumu 0,71 eura.

12. V bode 2.10 Obchodných podmienok pre úvery občanom účinných od 01.08.2017 je upravená možnosť predčasnej splatnosti úveru v prípade, ak nastane akákoľvek zmena okolností, medzi ktoré patrí aj nezaplatenie ktorejkoľvek čiastky dlžnej podľa zmluvy o úvere ani do 3 mesiacov po lehote jej splatnosti.

13. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

14. Podľa § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 1 ods. 8 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

Podľa § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

Podľa § 2 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

15. Podľa § 52 ods. 1 - 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občianskeho zákonníka“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že dňa 15.11.2017 došlo medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako klientom k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 459954, na základe ktorého žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1 700 eur. Žalovaná doposiaľ z uvedenej úverovej zmluvy uhradila žalobcovi sumu 321,60 eura, ktorá bola započítaná v sume 183,78 eura na úrok a v sume 137,82 eura na istinu. Predmetnú úverovú zmluvu je nutné vzhľadom na charakter zmluvných strán považovať za zmluvu spotrebiteľskú. Žalobca je bankovým subjektom, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov. Žalovaná pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva

je preto v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch.

17. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

18. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci OcéanoGrupoEditorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou spĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované Zákomom o spotrebiteľských úveroch.

19. Žalobca po tom ako žalovaná prestala uhrádzať dohodnuté splátky úveru listom zo dňa 21.01.2019 vyzval žalovanú na úhradu dlžných splátok vo výške 56,92 eura a zároveň ju upozornil na možnosť predčasného zosplatnenia úveru. Vzhľadom k tomu, že žalovaná ani napriek upozorneniu neuhradila dlžné splátky úveru, žalobca pristúpil k predčasnemu zosplatneniu úveru a vyzval žalovanú na úhradu celého dlhu 1 682,01 eura, o čom informoval žalovanú listom zo dňa 25.03.2019.

20. Vzhľadom k tomu, že žalovanej bol poskytnutý úver 1 700 eur, z ktorého žalovaná uhradila na istinu sumu 137,82 eura, súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi zvyšok istiny 1 562,18 eura (1 700 eur - 137,82 eura), úroky ku dňu zosplatnenia úveru 59,12 eura a dlžné úroky z omeškania ku dňu zosplatnenia úveru vo výške 0,71 eura, spolu 1 622,01 eura. Žalovaná nerozporovala, že uvedený dlh žalobcovi neuhradila.

21. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Na základe citovaných zákonných ustanovení súd priznal žalobcovi úroky z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy nesplatennej istiny 1 562,18 eura odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru až do zaplatenia.

24. Súd žalobcovi nepriznal úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 59,12 eura od 26.03.2019 do zaplatenia. Súd poukazuje na ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (úroky z omeškania z dojednaných úrokov, resp. z úrokov z omeškania) veriteľ nemá preto, že ani Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Úroky z omeškania nie sú súčasťou pohľadávky, ale len jej príslušenstvom. Oneskoreným zaplatením úrokov nevzniká právo na ďalšie úroky z omeškania (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obdo 4/1994 z 29.03.1995). Inak povedané, ani Obchodný zákonník ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky, preto žaloba bola v tejto časti ako nedôvodná zamietnutá.

25. Pokiaľ ide o nepriznanie úrokov za obdobie po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru súd má za to, že po zosplatnení úveru patria veriteľovi iba úroky z omeškania. Z ust. § 502 a § 503 Obchodného zákonníka podľa názoru súdu vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti. Z uvedeného dôvodu má preto žalobca ako veriteľ právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba do doby dojednanej ako termín splatnosti úveru, resp. po vyhlásení predčasnej splatnosti, do vyhlásenia tejto predčasnej splatnosti. Po tomto termíne už veriteľovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania.

26. Procesný súd pritom vychádza z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012, ktorým ústavný súd odobril názor súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva

do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998, 4Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Ústavný súd Slovenskej republiky v citovanom uznesení konštatuje, že tento výklad považuje za ústavne akceptovateľný.

27. Súd zároveň poukazuje na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015, podľa ktorého, cit: „Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmami vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil.“

28. K uvedenému súd dodáva, že pri posudzovaní pozície dlžníka, ktorý by porušením povinnosti získal výhodnejšie postavenie oproti dlžníkom, ktorí svoje záväzky plnia riadne, nakoľko sa zbavil povinnosti plniť zmluvne dohodnuté plnenie (úroky) je potrebné brať do úvahy aj následok tohto porušenia, ktorým je predčasná (mimoriadna) splatnosť celej pohľadávky. Dlžník v prípade mimoriadnej splatnosti úveru síce nemá povinnosť platiť (zmluvné) úroky, na druhej strane stráca výhodu splátok a je povinný zaplatiť celý (zvyčajne nie malý) dlh naraz a skôr, ako bolo pôvodne dojednané. Z pozície veriteľa to znamená, že síce stráca nárok na úroky, ale na druhej strane má nárok na zaplatenie celého dlhu naraz bez (zvyčajne niekoľkoročného) čakania na jeho úhradu, ako je to v prípade postupného splácania. Preto argumentácia o „zvýhodňovaní“ dlžníka neplniaceho si svoje zmluvné povinnosti nemôže obstáť. Podľa názoru súdu ani prípadná „dohoda“ o úrokoch obsiahnutá v obchodných podmienkach nemôže byť právnym základom pre priznanie úrokov po zosplatnení úveru, nakoľko je evidentné, že sa nejedná o individuálne dojednanie zmluvných podmienok a súčasne ide o úpravu v neprospech spotrebiteľa, ktorá vyvoláva hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech slabšej zmluvnej strany. Súd poukazuje tiež na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co 77/2017, v zmysle ktorého niet kogentnej úpravy, podľa ktorej by bolo možné priznať úroky dohodnuté popri úrokoch z omeškania. Dohodnuté úroky za úver zákon reguluje bez časovej úpravy, a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je v neprospech spotrebiteľa a tiež vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany.

29. Z týchto dôvodov súd žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

30. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu. Neúspech žalobcu v časti nepriznaných úrokov po zosplatnení a úrokov z omeškania z úrokov bol nepatrný. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).